

LOTTA MOLANDER & ANNE-MARI SOUTO

Vain valkoisille, nuorille, hyvinvoiville naisille? – Korkeakouluopiskelijan ideaalityyppi korkeakoulujen hakuoppaiden kuvissa

Moninaisuuden ja rasismien kysymyksiä on tarkasteltu Suomessa korkeakoulutuksen kentällä niukasti. Analysoimme artikkelissa korkeakoulutuksen hakuoppaiden kuvia ja kysymme, millainen on korkeakoulujen hakuoppaiden välittämä kuva ideaaliopiskelijasta: ketkä näkyvät ja ketkä eivät näy kuvissa? Moninaisuuden osalta tarkennamme katsettamme siihen, kuinka rodullistetuiksi ja ei-rodullistetuiksi asemoituja opiskelijoita oppaiden kuvissa esitetään. Lähestymme kuvia representaation, intersektionaalisuuden sekä rasismintutkimuksen käsitteellisistä viitekehyksistä. Tutkimuksemme aineisto koostuu 12 suomenkielisen korkeakoulun hakuoppaiden kuvista. Hyödynnämme kuvien analysoinnissa sekä määrällistä että laadullista sisällönanalyysiä. Tutki-

muksemme mukaan korkeakoulujen hakuoppaiden kuvien opiskelijaideaali on valkoihoinen, nuori, hyvinvoiva, iloinen nainen, jolla ei ole fyysisiä toimintarajoituksia tai ulkoisesti näkyvää uskonnollista vakaumusta. Moninaiset erot huomioon ottavalle ja inklusiiviselle opiskelijayhteisölle oppaissa on tilaa vähän, jos laisinkaan. Esimerkiksi vammaiset tai kansalliset vähemmistöt, kuten romanit, ovat näkyttömiä. Korkeakoulutuksen tila on hakuoppaissa normatiivisen valkoinen.

Asiasanat: intersektionaalisuus, korkea-asteen koulutus, representaatio, opiskelijat, rasismi

Aikuiskasvatus 42(2), 104

LOTTA MOLANDER & ANNE-MARI SOUTO

For white, young, and healthy women only? – The representation of an ideal student in higher education admission guides

Issues of diversity and racism have been scarce in the field of higher education in Finland. We analyse the representations of persons in the higher education admissions guides and ask what the representation of the ideal student conveyed by the higher education admissions guides is. Who are visible in the pictures of the guides and who are not? How are racially and non-racially positioned students represented in the pictures? We approach the representations in the admissions guides through the conceptual frameworks of representation, intersectionality, and critical race studies. Our data consists of the pictures from the admissions guides of Finnish higher education institutes. We utilize both quantitative and qualitative content analysis in our research. The ideal student represent-

ed in the pictures of the admissions guides is a white, young, healthy, happy woman with no physical disabilities or visible religious signs or symbols. There is little room for diversity and inclusivity in the guides. People with disabilities or national minorities, such as the Roma people, are invisible. The norm of whiteness is dominant in the admission guides.

Keywords: intersectionality; racism; representation; students; tertiary education

Aikuiskasvatus 42(1), 104

RIITTA JYTILÄ & NIINA KEKKI

Kohti ylirajaista lukemista – Lukupiiri aikuisten maahanmuuttaneiden yhteisöllisen oppimisen menetelmänä

Artikkelissa käsitellään lukupiiriä aikuisten maahanmuuttaneiden yhteisöllisen oppimisen menetelmänä. Lähtökohtana oli suomen kielen oppimisen edistäminen ja näkemys kielestä kulttuurin erottamattomana osana. Aineistona ovat korkeakoulutettujen maahanmuuttaneiden lukupiirin keskustelut, lukupäiväkirjat ja loppuhaastattelut. Korostamme dialogisuutta painottavaa oppimiskäsitystä: oppiminen on sosiaalista toimintaa. Lähestymme dialogisuutta ylirajaisuuden kautta: se haastaa kulttuurien vastakkainasettelua tai niiden näkemistä toisistaan erillisinä kokonaisuuksina. Hyödynämme kirjallisuuspäädagogiikkaa ja kirjallisuuden ylirajaisuuden teoriaa sekä feminististä pedagogiikkaa, joka painottaa paikantumista sekä eroja ja valtasuhteita tiedontuotannossa. Kehittelemämme

ajatus ”ylirajaisesta lukemisesta” ottaa huomioon osallistujien erilaiset kielelliset taustat ja lähtömaat. Pohdimme lukemisen ylirajaisuutta ensin yhteisöllisen oppimisympäristön edistämisen kannalta. Tutkimme ’oletetun lukijan’ avulla kulttuuristen erontekojen hankaluuksia ja lukupiiriin tuottamia tai purkamia rajanvetoja ’meidän’ ja ’muiden’ välillä. Lopuksi keskitymme lukupiirikirjan valintakriteereihin kielen oppimisen kannalta ja avaamme näkökulmaamme kaunokirjallisuuden hyötyyn kielen oppimisessa.

Asiasanat: dialogisuus, kielen oppiminen, kirjallisuus, lukupiiri, suomi toisena kielenä, ylirajaisuus

Aikuiskasvatus 42(2), 119

RIITTA JYTILÄ & NIINA KEKKI

Towards transnational reading – Reading circle as a way of collaborative learning for immigrant adults

This article is about reading circles as a method of collaborative learning for immigrant adults. Initially, we got involved with reading circles organised to encourage learning Finnish, as we consider language as an integral part of culture. The data consists of discussions and reading diaries from a reading circle for immigrants with higher education and of interviews with the participants afterwards. We are emphasizing the concept of dialogic learning: learning as a social activity rather than as individual development. Our approach to its dialogic nature is transnational, challenging the categorical confrontation of cultures or seeing them as separate entities. We utilize literary pedagogy and the transnational theory of literature, as well as feminist pedagogy that emphasizes positionality and various differences and power relations in knowledge production. The concept developed by us, ‘transnational reading’, takes into account the

participants’ different linguistic backgrounds and countries of origin. We will first consider transnational reading from the perspective of what kind of collaborative learning environment the reading circle can give opportunity to. The ‘assumed reader’ is used to examine the inconveniences of cultural differences and what kind of boundaries are constructed or dismantled in the reading circle between ‘us’ and ‘others’. Finally, we will focus on the literature selection criteria in terms of language learning and open up our own perspective on the benefits of fictional in language learning.

Keywords: dialogicality, Finnish as a second language, language learning, literature, reading circles, transnationalism

Aikuiskasvatus 42(2), 119

Kulttuuristamista vai kulttuurienvälistä oppimista? – Diskursiivinen analyysi turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminnan ammattilaisten puheesta

Artikkelissa analysoidaan turvapaikanhakijoiden parissa työskentelevien ammattilaisten kulttuuripuhetta ja tarkastellaan sitä kulttuurienvälisen oppimisen näkökulmasta. Aineisto koostuu turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminnan ammattilaisten haastattelusta (N = 15), joita analysoitiin diskursiivisesti. Aineistosta tunnistettiin seuraavat kulttuuria koskevat puhetavat: 1) eroja ja etäisyyttä tuottava kulttuuri, 2) opittava suomalainen kulttuuri ja 3) ylläpidettävä turvapaikanhakijan kulttuuri. Puhetavoissa turvapaikanhakijat ja ammattilaiset asemoituivat toisinaan kulttuurienvälisiksi oppijoiksi, harvoin kuitenkaan yhdessä oppijoina. Kulttuurienvälistä osaamista pidettiin ammattitaidon tärkeänä osana. Kulttuuri-eroista kuitenkin puhuttiin toistuvasti kulttuurien-

välisen oppimisen kannalta ongelmallisen kulttuuristavasti, kulttuurieroja ja kulttuurin pysyvyyttä ja määräävyyttä korostaen. Suomalaisen kulttuurin oppiminen asetettiin usein itsestään selvästi turvapaikanhakijoiden velvollisuudeksi, ja ammattilaisten ja turvapaikanhakijan välille rakennettiin yksisuuntainen opettajan ja sopeutujan suhde. Silloin kun suhde rakentui vastavuoroiseksi ja yhteistä tulkittaa etsiväksi, kulttuuri oli tyypillisesti näkyvää, kuten ruokailua.

Asiasanat: kulttuurienvälisyys; oppiminen; kulttuuristaminen; turvapaikanhakijat; vastaanotto keskus

Aikuiskasvatus 42(2), 133

Culturalization or intercultural learning? – Analysing the discourse of professionals working with asylum seekers

In the article, we analyse the culture-related discourses of professionals working with asylum seekers, especially from the perspective of intercultural learning. The data consists of interviews of professionals (N = 15) whose work is related to reception centres or asylum seekers in general. The discursive analysis applied helped to identify the following discourses related to culture: 1) culture as creating differences and distance, 2) the Finnish culture to be learned, and 3) the asylum seekers culture to be maintained. In these discourses, asylum seekers' and professionals were sometimes positioned as intercultural learners, but rarely as co-learners. Intercultural competence was considered an important part of the professional skills. However, cultural differences were repeatedly discussed in a culturalising manner that was problem-

atic with regards to intercultural learning, emphasizing cultural differences and the permanence and dominance of culture. Learning Finnish culture was often considered an obvious responsibility of the asylum seekers, and the connection built between a professional and an asylum seeker was a one-way teacher–adapter relationship. When the relationship involved reciprocity and aimed at developing a shared interpretation, culture was referred to as something something tangible, such as food.

Keywords: interculturalism; learning; asylum seekers; refugees; refugee reception centres; culturalisation

Aikuiskasvatus 42(2), 133

Translation: Esko Clarke Sario